

ŠPANSKA VLADA JE ZATRLA REVOLUCIJO

**NEODVISNOST KATALONIJE NI
BILA DOLGOTRAJNA; VODITELJI
SO BODISI V JEČI ALI NA BEGU**

Aretirani vstajski voditelji bodo prišli pred vojno sodišče. — Vlada letalci so metali bombe na pre-mogarske naselbine v Asturiji. — Vstajski na-pad na ministrstvo je bil z velikimi žrtvami od-bit. — "Hrbtenica revolucije je zlomljena," pravi Lerroux.

MADRID, Španija, 7. oktobra. — Strel iz ve-likih topov so napravili danes konec katalonski re-voluciji. Vlade čete napredujejo tudi po drugih delih dežele. Voditelji katalonskega gibanja so de-loma ujeti, deloma se pa nahajajo na begu v Fran-cijo.

Med ujetniki se nahaja tudi predsednik katalon-ske generalitete Louis Companys, ki je včeraj pro-glasil neodvisnost republike Katalonije. Predsed-nik Lerroux je rekel, da je z zatrtjem vstaje v Kata-loniji, zlomljena hrbtenica španske revolucije.

Prejšnja poročila so se glasila:

MADRID, Španija, 6. oktobra. — Na Španskem divja državljanska vojna. Po vseh delih dežele se vrše vroči boji. Provinca Katalonija je proklamirala avtonomijo ter se proglasila za svobodno državo v zvezi španskih republik.

Na odcepitev Katalonije je odgovorila madrid-ska vlada s tem, da je po vsej španski proklamirala obsedno stanje. Proti Kataloniji sta bili poslani ar-mada in mornarica, kar pomenja začetek državlj-an-ske vojne, kakršne še ni doživela Španija. Dosedaj je bilo usmrčenih 135 oseb in nad tisoč ranjenih. To so seveda le približne cenitve, kajti iz raznih pro-vinc še ni poročil.

Neodvisnost Katalonije je proglasil predsednik katalonske generalitete Louis Companys, ki je de-jal, da je Katalonija prekinila vse zveze s špansko vlado. Dogodek ni prišel nepričakovano, dasi je ma-driska vlada do zadnjega trenutka upala, da bo v Kataloniji kos položju.

Po barcelonskih ulicah je danes korakalo kakšnih dva tisoč članov socijalistično-komunistično-sindikalistične enotne fronte. Zahtevali so "neod-visnost Katalonije, oborožitev province ter smrt Lerrouxa".

Katalonsko milico, ki je podrejena generaliteti, je že pred tedni ojačilo na tisoče dobrovoljcev, ki so bili rekrutirani iz katalonskega pokreta za neod-visnost. Proglasitev neodvisnosti pomenja, da no-četa imeti Barcelona in provinca Katalonija ničesar skupnega z nazadnjaško madridsko politiko.

Za predsednika nove katalonske republike je bil imenovan bivši ministrski predsednik Manuel Aza-na, ki je bil svoječasn eden najvplivnejših vodite-ljev Španske. Pod njegovo vlado je bila setsavlje-na španska vstaja ter je bila sprejeta cela vrsta ra-dikalnih postav.

Komaj je bila proglašena neodvisnost Kataloni-je, je dobilo vojaštvo v španskih kolonijah v Afri-ki povelje, naj se takoj vkrca v Cetni na ladje ter naj se poda v Barcelono. Proti Barceloni je bilo po-slanih več bojnih ladij ter bombnih letal.

General Franco je kot vrhovnik poveljnik špan-skega vladnega vojaštva odredil aretacijo predse-dnika Companysa in Manuela Azane.

Španski ministrski predsednik Lerroux je govoril po radio ter izjavil, da je dosegla revolucija s pro-glasitvijo katalonske neodvisnosti svoj višek ter da so vse druge španske province ostale zveste ma-dridski vladi.

— Iz dna srca obžalujemo, kar je storila Kata-lonija, nikakor pa ne mislimo na maščevanje. Vla-di se je zdelo potrebno proglasiti nad Špansko voj-

Mussolini resno svari Jugoslavijo

**DOSTI FARM
NA ZAPADU BO
OPUŠČENIH**

Vlada bo opustila obde-lovanje 600,000 akrov zemlje. — Farmerji se bodo preselili na bolj rodovitno zemljo.

Lincoln, Neb., 7. oktobra. — Vlada je odredila, da ostane okoli 600,000 akrov zemlje ne-obdelane, in farmerji, ki so do sedaj to zemljo obdelovali, se bodo preselili v bolj rodovite kraje.

Vlada je že izdelala načrt, da se opusti vsako obdelova-nje 600,000 akrov poljedelske zemlje in izdeluje načrte glede nadaljnjih 1,400,000 akrov.

Ravno tako razpravlja vla-da o tem, ako tudi opusti ob-delovanje okoli dva milijona akrov v South Dakoti, North Dakoti, Montani in Wyo-mingu. Krajevni zastopnik vlade za nakup farmerske zemlje Sherman E. Johnson pravi, da bo ta zemlja najbrže opuščena in obrnjena samo za pašnike.

Iz 23,000 akrov zemlje v North Dakoti bo napravljen Roosevelt State Park v spo-min umrlega predsednika Th. Rosevelta, ki je več let živel v teh krajih, 50,000 akrov pa bo prideljenih "narodnemu spomeniku slabe zemlje".

Mnogo zemlje bo ohranje-ne za divjačino in za gozdove. Vlada bo mnogo pašnikov od-dala v najem živinorejcem za pašo.

Kot pravi Johnson, se bo mnogo farmerskih družin mo-ralo preseliti na majhne, že obdelane farme in za stare lju-di je vlada že določila podpo-ro.

Mnogo farmerji že sedaj do-bivajo vladno podporo in vla-da jim bo odkazala zemljo, na kateri se bodo mogli sami pre-življati.

no stanje. V Asturiji imajo vladne čete premoč; tu-di v Madridu je bila vstaja zatrta.

Med Katalonijo in ostalo Špansko so prekinje-ne vse zveze. Vojaki desertirajo iz vladnih polkov ter se priključujejo vstašem. V Madridu so skušali vstajši zasesti ministrstvo, pa so se morali z velikimi žrtvami umakniti. Proti vstašem v provinci Asturi-ji so bila poslana bombna letala, ki so metala bom-be na Mieres, Samo in druga premogovna središča.

Boji v Asturiji se z nezmanjšano silo nadaljuje-jo. Kakorhitro prežene vojaštvo revolucionarje iz enega kraja, že zasedejo drugi kraj.

Katalonski notranji minister je imel raz balkon vladne palače v Barceloni govor, v katerem je re-kel med drugim:

— V tej svečani uri prevzema katalonski narod vso oblast v svoje lastne roke. Od slehernega zahte-vam popolno disciplino. V Madridu so se polastile vlade fašistične in monarhistične sile ter skušajo u-ničiti republiko. Republika se nahaja v resni ne-varnosti. Vsi dobri republikanci bodo preprečili nji-hove vakelepe. Katalonska vlada prevzema vse vla-dne posle. Živela Katalonija, živela svoboda!

**POGAJANJA ZA
VRNITEV OTONA**

Nadvojvoda Oton čaka, da se mu odpro vrata Avstrije. — Habsbur-žani bodo dobili pose-stva.

Dunaj, Avstrija, 7. oktobra. Prvo svojo oficijelno objavo, da se namerava vrniti v Av-strijo, je nadvojvoda Oton iz-razil v svojem pismu na za-panstva dveh štajerskih vasi Premstaetten in Edelsgrub, ki sta ga imenovali za svojega častnega občana.

"Kakorhitro so meje za me-ne odprte", je pisal Oton, "se bom vrnil brez vsakega sovra-štva. Trpel sem vsled krivice, ki je bila storjena moji hiši, toda niti moj oče, pokojni ce-sar, niti moja mati, niti jaz sam ne obžalujemo avstrijskega naroda.

"Katališki kmetje moje do-movine nimajo ničesar opravi-ti z nespametnostjo in zločinom revolucije. In če bi tudi danes ne bila popravljena krivica, ni to krivda našega naroda, ki nikdar ni nehal zahtevati, da je preklicana proti-habsbur-ška postava.

"Pozdravljam vas v upa-nju, da se kmalu vrnem".

Pogajanja za vrnitev habs-burških posestev, ki so bila za-plenjena po revoluciji, so že toliko napredovala, da je že določeno, katera posestva bo vlada vrnila Habsburžanom.

Nadvojvoda Otona zastopa pri-ne Manx von Hohenburg, sin v Sarajevu umorjenega prestolonaslednika nadvojvo-de Franca Ferdinanda.

Umetniške in starinske zbir-ke bodo vrnjene Habsburža-nam z določbo, da bodo odpr-te javnosti.

Izmed gradov in posestev bo habsburška rodovina dobila dve palači na Dunaju, med nji-ma Albrehtova palača ter mno-go hiš, ki so bila last avstrij-skih cesarjev.

**BODOČNOST
LIGE NARODOV**

Prihodnje leto bo pristopilo šest držav. — Ja-ponska se najbrže ne bo vrnila. — Združene dr-žave so dvomljive.

Ženeva, Švica, 7. oktobra. Leto Lige narodov v resnici teče od septembra do septem-bra. Letošnje leto se je konča-lo s petnajstim zasедanjem in z vstopom sovjetske Rusije ter dveh drugih držav. Novo le-to pa se pričinja z upanjem, da bo Liga postala splošna in da se bo število članic skrcilo samo na Japonsko in Zdrže-ne države.

Do sedaj Liga narodov še ni splošna, ker je še sedem dr-žav, ki niso njeje članice, in si-cer: Združene države, Brazil-ja, Costa Rica, Hedžas, Egipt, Japonska in Nemčija. Odstop Japonske stopi v veljavo 23. marca 1935, Nemčije pa 21. oktobra 1935.

Brazilijska in Costa Rica sta že bili in bosta najbrže zopet pristopili. Tudi Nemčija in Ja-ponska mogoče ne bosta vztra-jali pri svojem prvotnem skle-pu. Tudi Združene države, ki so postavile temelj za Liga na-rodov, so pokazale, da sodelu-jejo z Ligo, ko so se pridruži-le mednarodni delavski orga-nizaciji Lige.

Pristop Hedžas in Egipta je odvisen od Anglije, ki je He-džas že povabila v Ligo, toda ne Egipta, ker je nastala vpra-sanje, ako bo postal samostoj-na država. Tekom enega leta se bo saj ena izmed teh držav pridružila Ligi.

Latinska Amerika si zelo prizadeva, da pridobi Brazil-jo in Costa Ricio, ki bosta goto-vo tekom leta pristopili. Ze-več let se Costa Rica namerava vrniti v Ligo, Brazilija pa upa, da bo sledila Mehiki v svetu Lige narodov.

Rusija, ki je stopila v Ligo največ vsled odstopa Japons-ke in Nemčije, bo dala tema državam povod, da bosta pre-klicali svoj odstop. Toda mno-go težje bo za Japonsko, kot pa za Nemčijo. Japonska je iz-javila, da odstopi zaradi tega, ker je Liga obojala njen na-stop v Mandžuriji in sklenila, da ne prizna nove države Man-čukuo.

Japonska bi tedaj mogla zo-pet pristopiti samo, ako Ja-ponska sprejme stališče Lige, ali pa Liga preklicše svojo ob-sodbo, kar pa je oboje skoro nemogoče. Ako bi Kitajska priznala Mančukuo, bi bilo stališče mnogo olajšano. Zelo dvomljivo pa je, da bi Kitaj-ska kdaj odobrila japonsko o-svojitv Mandžurije.

Nemško stališče v tem oziru je mnogo lažje, kajti Liga je ni obsodila za nikak prestop-pek, temveč je samo odstopila, ker ji Liga ni priznala pravi-ce v oborožitvi.

Kar se tiče Združenih dr-žav, je odvisno vse, ako pri-stopijo k Ligi narodov ali ne, od razvoja na Daljnem Istoku.

**NAPADI JUGOSLOV. ČASOPISJA
SO RANILI ITALIJANE V SRCE**

RIM, Italija, 7. oktobra. — Na zgodovinskem tr-gu Piazza del Duomo v Milanu je ministrski pred-sednik Mussolini pred velikansko množico ljudi dal Jugoslaviji ultimatum in jo posvaril, da v imenu evropskega miru preneha v svojem časopisju blatiti in izzivati italijanski narod.

Mussolini je rekel, da so od-nošaji med Italijo in Jugosla-vijo zelo napeti in da ni nika-kega izgleda, da bi se izbolj-šali, dokler jugoslovansko ča-sopisje ne preneha s svojimi napadi, ki sekajo rane vsem Italijanom v srce. S tem je mi-slil na napade beogradskega lista "Vreme", ki je rekel, da je bil veliki italijanski poraz pri Kobaridu posledica straho-petstva italijanskih vojakov.

Med drugim je rekel Musso-lini:

"Italija, ki je močan narod, še enkrat nudi Jugoslaviji pri-ložnost za sporazum, za kar je prvi pogoj, da Jugoslavija preneha dvomiti o junaštvu in hrabrosti italijanske armade".

Medtem ko je slikal odno-šaje z Jugoslavijo v najtem-nejših barvah, je povdarjal, da so se odnosaji s Francijo zad-nje čase zelo izboljšali in da upa, da bo prišlo do konca no-vembra med obema državama do popolnega sporazuma.

Glede Avstrije je rekel, da se bo Italija, kakor do sedaj, tudi v bodoče posluževala vseh sredstev, da Avstrija obdrži svojo neodvisnost, da pa Itali-ja pri tem nima nikakih imperi-jalističnih teženj.

Mussolini je govoril z viso-kega govorniškega odra, ki se je dvigal 30 čevljev nad stop-nicami milanskega Doma. Na trgu pred slovito cerkvijo se je zbralo okoli 600,000 ljudi.

Svoj govor je pričel s pre-gledom splošnega svetovnega gospodarskega položaja, nato pa je govoril o odnosajih Ita-lije z njenimi sosedami. In pri tem je rekel glede Jugoslavi-je:

"Na vzhodu moremo jasno videti, da ni velike možnosti, da bi se izboljšali odnosaji z Jugoslavijo, dokler se nada-ljuje časniška polemika, ki ra-ni srca naših ljudi. Prvi in edi-ni pogoj za prijateljstvo, kate-rega niso ustvarili diplomatski protokoli, temveč prijatelj-ski, ki seže v srca množice, je, da nikdo ne sme dvomiti nad junaštvom italijanske ar-made, ki je pustila kose svoje-ga mesa v zakopih na Krasu, v Macedoniji in Bligny ter da-la 600,000 življenj za skupno zmago, ki se je kot skupna zmaga pričevala šele v juniju 1918 in ob Pijavi.

"Pri vsem tem pa mi, ki se čutimo in smo tudi močni, nu-dimo priložnost da sporazum, za kar obstoje pogoji dej-stev".

Glede Avstrije je rekel Mus-solini:

"Branimo in branili bomo avstrijsko neodvisnost, ki je posvečena s krvjo kanclerja (dr. Dollfussa), ki je bil maj-hen po postavi, pa velik po-duši in sreč. Oni, ki mislijo, da

**DELAVSTVO MORA
BITI ZAVAROVANO**

San Francisco, Cal., 7. okt. Delavska tajnica Miss Frances Perkins je pred Common-wealth Clubom izjavila, da de-lavstvo mora biti zavarovano proti nezaposlenosti, kar daje veliko pomoč zborovanju American Federation of Labor.

Miss Perkins se je zavzela tudi za starostno pokojnino, za pokojnino materam in za po-moč bolnikom.

Delavska tajnica je rekla, da njen odbor, ki proučava de-lavske zadeve, ne bo skonečal svojega dela do decembra, te-daj pa bo svoj načrt predložil predsedniku Rooseveltu.

"Vpreteklem času", je re-kla Miss Perkins, "smo bili mnenja, da morajo nezaposle-ni sami prevzeti odgovornost za svoj obstoj. Prepričali pa smo se, da so kompanije potro-šile na tisoče dolarjev, da so njih stroji ostali v dobrem stanju, medtem ko se niso brigale za življenje svojih delavcev".

VELIKA STAVKA NA KUBI

Havana, Kuba, 6. oktobra. Drugo največje mesto na Ku-bi, Santiago, nima brzojavne in telefonične zveze z ostalim delom Kube. Vsled teroristič-ne kampanje in delavskih tež-koč so nezadovoljneži izven mesta prerezali vse žice. Ker so tudi prerezane žice električ-ne sile, počivajo tudi vse po-ulične železnice ter železnica med Baire in Contra Maestre. Civilne straže so prevzele o-blast nad mesti Rancho, Boye-ros, Mazorra, Calabazar in San Antonio blizu Havane. Prebi-valstvu je prepovedano hoditi na ulice.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelji in praznikov.
Denar naj se blagovoli
plačati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejane bivališče naznanijo, da hitreje najdemo naslovnik.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

BONUS

Po daljšem ali krajšem presledku se pojavi zašlepa bonusa, ki ga zahtevajo ameriški veterani.

Tekom zadnjega kongresnega zasedanja je bil le s težavo preprečen poskus, da ni bila zvezna blagajna dodeljena izpraznjena in da ni bilo davkoplačevalcem naloženo še dosti večje breme kot ga morajo sedaj prenašati.

Toda zagovorniki bonusa niso izgubili poguma.

Pred kratkim se je vršilo v Louisville, Ky., zborovanje veteranov in pri tej priki so bili skovani novi načrti.

Kumoval jim je zvezni senator Patman, ki je dosedaj omejeval vso svojo zakonodajno delavnost izključno le na predloge, tikajoče se bonusa.

Patman je izjavil, da se mu bo v prihodnjem kongresu uspelo, kar mu je doslej še vedno izpodletelo.

Predsednik Roosevelt se dobro zaveda preteče nevarnosti ter je pozval veterane, naj dajo pred manj pomembnimi zadevami prednost splošnemu blagru naroda.

Kako potrebno je bilo odločno stališče, ki ga je zavzel načelnik zvezne vlade, je razvidno iz zagotovljenih uradnikov "Veterans of Foreign Wars", da jim je večina kongresnih kandidatov, katerim gre v prvi vrsti za glasove, obljubilo podpirati vse načrte glede bonusa.

Senator Patman je izjavil na konvenciji veteranov, da bo tudi v bodoče predlagal, naj izda vlada za dva tisoč sto milijonov novih bankovcev.

S tem denarjem naj se izplača bonus, ki bi bil sicer izplačljiv šele v teku dvajsetih let.

Vresničenje Patmanovega načrta ne pomenja nič drugega kakor inflacijo, katero hoče administracija z vsami sredstvi preprečiti.

Administracija bo imela dosti dela in opravljanje, če se ji bo posrečilo prekrizati veteranom račune.

ANGLEŠKI PRINCI VARČUJEJO

London, Anglija, 5. oktobra. Dva sinova angleškega kralja sta omejila svoje izdatke.

Waleški princ bo prodal svoj aeroplan, ki ima prostora za 12 oseb in s katerim se je letos vozil po celi Angliji. Kot vzrok za prodajo je prine navedel, da po zimi zaradi slabega vremena ni mogoče potovati z aeroplanom.

Princ zahteva za aeroplan 6 tisoč funtov sterlingov. Opremljen je s hladilno napravo, ima baro za cocktaile ter vozi 130 milj na uro.

Drugi kraljev sin vojvoda Gloucester bo 12. oktobra prodal vsa svoja lovišča v Leicester, kamor je do sedaj vedno hodil na lov.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za 2.50 Din. 100	Za 9.35 Lir 100
\$ 5.35 Din. 200	\$18.25 Lir 200
\$ 7.50 Din. 300	\$44.60 Lir 300
\$12.25 Din. 500	\$88.20 Lir 500
\$24.25 Din. 1000	\$176.40 Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOL

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	IZPLAČILA V AVSTRILSKIH ŠILINGIH
Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati \$ 5.75	Za izplačilo 100.00 morate poslati 105.00
\$10.00 " " " " " " " " " " " "	\$20.00 " " " " " " " " " " " "
\$15.00 " " " " " " " " " " " "	\$30.00 " " " " " " " " " " " "
\$20.00 " " " " " " " " " " " "	\$40.00 " " " " " " " " " " " "
\$25.00 " " " " " " " " " " " "	\$50.00 " " " " " " " " " " " "

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najboljše izplačilo po Cable Letter za pristajajoče \$1.00

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Smrtno se je ponesrečil

pri Ljubnem na Gorenjskem 33-letni delavec Jože Olah, zaposlen pri KID na Jesenicah. Peljal se je s kolesom na izlet in mu je pri Ljubnem kolo na gladkem kamnu spodrsnilo. Olah je padel na glavo in si prebil lobanjo.

Zasledovana vlomilca.

Policija išče Josipa Stangla, rojenega 1897 v Hrušici, občina Smihed-Stopiče pri Novem mestu, bivšega gostilničarja in zavarovalnega agenta, ter Janeza Mrvarja, rojenega 1901 v Gotni vasi, istotam, krojača po poklicu. Policija ju zasleduje zaradi nudnega suma, da sta nedavno vlomila pri dr. Glubniku v Novem mestu.

Najdba umorjenčevega trupla.

Ze od 16. septembra so pogrešali posestnikovega sina F. Slano iz Vitomircev. Zadnjič so ga videli v Dravetincih v nekem vinotoku. Po izpovedi nekkih prič je bil pogrešanec v neki vinjeni družbi, katere člani so se pripravili in pozneje baje tudi spopadli. Vse poizvedbe za mladeničem so bile doslej brezuspešne.

24. septembra pa so našli na koruzni njivi posest. Zmaveca v Dravogriču truplo nekega mlalega moškega, ki je kazalo več ran z nožem. Spoznali so pogrešanega Franca Slano ter so truplo prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Andražu, kjer je bila izvršena obdukcija.

Otrok se je nasadil na nož.

Čudna nesreča se je pripetila v Prevojah, občina Lukovica. Tam se je igralo več otrok, med njimi je bil tudi 11-letni delavčev sinček Ivan Hribar. Med otroci je imel neki deček nož, s katerim je tako nerodno ravnal, da se je Ivanček nasadil nanj. Fantka so prepeljali v brezupnem stanju v bolnico, imel je štirikrat prerezana črevo. Ponoči so v bolnici naglo izvršili transfuzijo krvi in danes se je Hribarjevo stanje toliko izboljšalo, da je upanje da okrevaja.

Iz Jugoslavije.

Tragedija brezposelnega uradnika.

V Zagrebu se je obesil brezposelni privatni uradnik Zlatko Matković. Bil je oženjen, pred dvema letoma se je pa ločil. V smrt ga je poglajala beda. Pri njem so našli listek, na katerem je bilo napisano: "Ne smejte se, prijatelji!" Matković je bil brez službe že od začetka letošnjega leta.

O položaju obrtnikov v Južni Srbiji

prinaša beograjska "Politika" obširen članek, ker se je koncem septembra vršila v Skoplju plenarna seja obrtniške zbornice za Južno Srbijo. V članku so izčrpno orisane velike težave obrtništva. V krizi so obrtniki mesta in dežele. V mestih so raznim obrtnikom vzele zaslužke velike trgovice, ki urejajo ne samo prodajalnice, temveč tudi popravilnice svojih izdelkov, po vaseh pa obrtniki ne pridejo do primerne zaslužke zaradi bede. Veliko obrtnikov se je iz večjih krajev preselilo v vasi, tam pa iznaša njihov dnevni zaslužek po 8 do 10 Din. — Obrtniška zbornica je ugotovila, da zasluži manj kot 6000 Din na leto

preko 40 odstotkov južno-srbskih obrtnikov. V Južni Srbiji je poleg tega še 9783 obrtnikov zadolženih za preko 52 milijonov dinarjev in pri tem za preko 40 milijonov privatnim bankam in raznim bogatinom.

Džemal Okanović pod ključem

Iz Karlovca so 20. septembra pripeljali v Ljubljano kolovodjo svojevrstno organizirane vlomilske tolpe, ki je dolgo časa delala v Ljubljani in drugod in ki so ji pripadali sami Bosanci. Džemala Okanovića. Okanović je iz Velike Kladuše v vrbaski banovini doma in je šele 21 let star. Njegova družina, ki ji je bila policija že dolgo na sledi, se že skoraj vsa nahaja na zapadu. 13 njegovih sodelavcev, samih Bosancev iz okolice Cazina, je bilo pred dnevi izročeni sodišču. Okanović je takrat pobegnil iz Ljubljane, a kmalu ga je v Karlovcu, kjer se je pojavil pod imenom Murim Alibašić, zatekla tiralice. Z njo je prišel iz Karlovca tudi debel svezjen vsake vrste nakradenega blaga.

Okanovića družba ima na vesti celo vrsto vlomov in tatvin. Po dosedanjih prijavah je

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

Okanović osumljen s svojimi ljudmi, da je nakradel različnega blaga v skupni vrednosti okrog 30.000 Din. Jemali so vse, kar je treba človeku za življenje, predvsem jedila in obleko. Najrajši so vlamljali v jedilne shrambe tako, da so odstranjali mreže na oknih in odnesli vse, kar so našli na policah in v omarah. Z Okanovićem je prišel policiji v roke glavni vodja tolpe in tako bo v kratkem vsa njegova bratovščina lahko položila svoje račune sodišču.

Smrt staroste srbskih pravnikov.

V Beogradu je umrl v starosti 83 let upokojeni sodnik kassacije Jovan Nikolić, ki je bil eden od najzaslužnejših organizatorjev srbskih sodišč. Bil je eden od onih zaslužnih mož, ki so med srbskim narodom zbudili vero v zakonitost, ki je izražena v ljudskem reku "Pravda drži zemlji i gradove". Nikolić je bil potomec stare vojvodinske rodbine, ki se je naselila v Srbiji, svoje študije je dovršil leta 1873 ter služboval v raznih krajih Srbije do leta 1900, ko je postal član najvišjega sodišča.

Primer verske strpljivosti.

V Sinčelišču pri Skoplju ni pravoslavne cerkve, pač pa je tam staro turško svetišče, ki so ga zgradili nekdanji turški vaščani. Ki pa imajo v veliki naselbini le malo potomecev. V džamiji se že 15 let ob vseh državnih praznikih zbirajo tudi pravoslavni prebivalci. Vsak po svoje opravi tam svoje molitve in je tako stara džamija postala svetišče vseh prebivalcev Sinčelišča in tudi okoličinov. Pravoslavno prebivalstvo je že več let zbiralo sredstva za zgradbo pravoslavne cerkve ali vsaj kapelice in so pri tem pomagali tudi muslimanski vaščani. Sedaj bo akcijo podprla kmečka zadruga in tako bo imel Sinčelišč, ki nudi tako lepe primere verske strpljivosti, dvoje svetišč.

SVETOVNA RAZSTAVA V CHICAGU

Vsak dan trikrat pristane poštno letalo na posebnem prostoru razstave, pobere pošto ter jo odvede na poštni urad, ki se nahaja na vzletišču. Ta novost je bila šele pred kratkim uvedena.

Tatinski plen shranjen v banki

Beograjski policiji je padel v roke tat Sima Beronja, ki je kradel tudi po Novem Sadu ter so ga že dolgo časa brezuspešno zasledovali po Beogradu in po vsej Vojvodini. Po golem naključju in po svoji nepredvidnosti se je možakar naposled izdal. Skregal se je z nekim svojim pajdašem in ker mu je ta zagrozil ovdabo, ga je hotel prehiteti. Sel je na policijo ter ga ovdal. Policija pa se je zanimala tudi za ovađuha in tako je bila kmalu razkrita njegova pestra zločinska preteklost. Najbolj zanimivo je to, da je Simo ukradeni denar in tudi razne ukradene dragocenosti shranjeval v tresorju neke beograjske banke.

Zaradi 50 Din ga je ustrelil.

Kmet Marič iz hrvatske vasi Tenjski Antunovac je posodil sosedu Nikili Bancu 50 dinarjev. Zadnje čase je bil pa mož brez denarja in večkrat je prosil sosedu, naj mu vrne dolg. Pred kratkim ga je zopet vprašal, kdaj mu bo vrnil. Tedni je hotel oditi Marič v Osičjek po opravkih, kamor se je bil namenil tudi Banac. Pred Maričevu hišo je Banac ustavil voz in ko je prišel sosed iz hiše, ga je vprašal zakaj ga obrekuje in zmerja. Marič mu je odgovoril, da zato, ker mu ne vrne denarja. To je moža tako razjezilo, da je počakal pred krmo Mariča s puško in ga ustrelil. Marič zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Tem potom v imenu Slov. pev. društva "Slovan", pravilno vabim vse rojake in rojakinje iz Greater New Yorka in okolice na proslavo 20. letnice našega društva, katere se vrši v nedeljo dne 18. novembra t. l. v Slovenskem Narodnem Domu, na 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Začetek ob pol štirih popoldne. Vstopnina samo 45 centov.

"Slovan" bo to pot nastopil z nekaj čisto novimi pesmimi, katere se še niso pele v tej dželi. Največ užitka pa bodo posetniki imeli od spevoigre "Kovačev študent", katero bo spremljal Češki orkester iz New Yorka. Ta orkester bo tudi igral potem za ples. Sodeloval bo tudi Mladinski tamburica orkester.

Na razpologo bo tudi v izobilju za lačna in žejna grla.

Natančnejši program tega koncerta odtodno proslave, bo pozneje v tem listu natančno objavljen v oglasu.

S pevskim in bratskim pozdravom.

Za Slov. pev. dr. "Slovan":

Anthony Svet, tajnik.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

Peter Zgaga

O PRENEŠENEM POMENU BESEDE.

Profesorji veljajo za pametne ljudi, pa so v marsikaterem oziru preveč natančni in skuša jo izpodbiti, kar je že od nekdaj v veljavi.

Te dni sem čital o profesorju, kateri se je spril na izraze, ki so že od pradavnine veljavni in se jih ljudstvo poslužuje v svoji govorici, četudi niso z učenjanskega stališča povsem utemeljeni.

Za primer si je izbral "zlomljeno sree" in pravi: — "Zlomljeno sree" je pesniški izraz, ki je polagoma prešel v ljudsko govorico, toda "zlomljenega sreen" ni in si ga nihče predstavljati ne more.

Sree je lahko ranjeno, bolno, slabo, močno in kdo ve kaj še vse, le "zlomljeno" ne more biti.

Zmečkano je lahko ali strto, toda "zlomljeno" ne.

Učeni profesor bi lahko na sličem način dokazal, da ni na svetu človeških oslov in da ga ne more nihče tako lopniti po glavi, da bi videl pet solne.

Kljub njegovim trditvam in dokazom je pa — skoro bi rekel — več dvonožnih nego štirinogahtih in ubatih živali, in če komu iznenada prileti krepka preko ušes, ne vidi samo peterih solne, pač pa tudi luno in zvezde in razne druge konstelacije nebeske.

Navzlic profesorjevim morebitnim protidokazom, sem videl že dosti možatih žensk, poznanih moške, ki imajo žensko dušo in vztrepetani ob novici, ki je strela iz jasne neba.

Smili se mi uboga zapeljana ptička, ki jo je zverinski ženin pustil tik pred poroko na cedilu, in sočustvujem z ubogo paro, ki dela in si prizadeva, pa ne more nikamor naprej.

Občudujem lisjaka, kako zna očiganiti nepredvidnega kalina.

Pomilujem zakonskega moža, ki se pozno ponoči vrne domov in stopica po jajcih, da bi ne prebudil svoje sitne ženice.

Na marsikaterem banketu sem se že čudil žolnam s kravjimi želodci.

Po newyorških ulicah polzeva hoya ni priporočljiva, in ob pogledu na teleta, ki buli v nova vrata, se moram nehoti nasmehniti.

Duša mi poskakuje ob zvončkanju ženskega smela, in mrak mi leže na čelo, če ne morem pri pisanju iskrenega pisma pomočiti peresa v srčno kri.

Je že tako na tem svetu, da žive nekateri pasje življenje, drugi pa plavajo v zlatu; nekatere kujejo v zvezde, druge tlačijo v blato; nekateri so angeli, nekateri so prasci.

To bi bilo zaenkrat dovolj primerov učenemu profesorju, ki pravi, da se narod napačno izraža, ko govori v primerah in daje besedi prenešeni pomen.

Da se še enkrat vrnem k "zlomljenemu sreeu", moram omeniti, da jih precej poznam, ki imajo zlomljeno sree.

Še celo meni se je že večkrat zlomlilo, pa se je — hvalabogu — še vselej popravilo na ta ali oni način.

Nešteto sem pa že takih srečal, ki sploh nimajo sree, pa vseeno žive. In še kako dobro se jim godi.

Če bi človek srca ne imel, bi jih skoro zavidal.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsi naša dolgoletna skušnja Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjša stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in sanatajla mo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PLESALKA

Stopila je k luknjič v zastoru in pogledala v gledališče. Parter se je počasi polnil, lože so bile pa še vedno prazne, čeprav je bilo gledališče že popoldne razprodano. V prvi vrsti je stal mlad mož mračnega pogleda; oči so se mu zdaj pa zdaj zaiskrile, kakor da je posvetil iz balkonske lože skozi senco zelenkast žarek. Zaman je sledila njegovemu pogledu, dokler ni opazila debeluhaste ga moža, strica z dežele, gladko obritega obraza, ki pri posetu glavnega mesta ni mogel premagati izkušnjave, da bi si ne ogledal baleta.

Zdel se ji je kakor živostrebna kroglica, tako je bil okreten — in počela je v radosten, detski smeh, ko so padla naprej sklonjenemu možu v orkester očala, skozi katerega je malo prej tako vneto prebiral program. Zasmejala se je, toda veseli smeh je takoj prešel v dušljiv kašelj.

Prehladila si se pri skušnji. — je pripomnila Nada, preizkušajoč konico baletnega čevljička. Thamar je dvignila svoj zlatolaso glavo, toda rdečica na njenem obrazu se je takoj umaknila bledici.

— Že več dni se ne počutim dobro, kašljam, toda kaj pomaga, plesati moram.

— To je pa res nespametno, saj ne boš ob službo, niti ob plačo. Odpočij si malo, pa bo zopet vse dobro. Izgubiš lahko kvečjemu malo plesne tehnike, ki jo pa dobiš v dveh treh večerih zopet nazaj.

— Da, to je vse lepo, toda pozabiti ne smeš, Nada, da je moj priletni, težko bolni oče navezan samo name in da mu samo moj veseli temperament slajša življenje. Če bi vedel, da sem bolna, ali da moram celo v posteljo... na to niti misliti nečem!

— Sama se ubijaš — in še smeješ se temu.

— Saj ne služim zaman pri gledališču.

Thamar si je pritisnila roke na usta, pa ga je brž diskretno spravila, da bi prijateljica ne opazila na njem izdajalskih sledov krvi. Oči so se ji mrzlično zaiskrile, modre lise pod očmi, čeprav pokrite z barvilom, so postale vidnejše, košeno telesce se je streslo.

— Zebe me, v garderobo stopim še.

Nada ji je sledila z žalostnim zamišljenim pogledom, dokler ni izginila za spuščeni kulisami.

— Fi, to je ostudno! — je zaslišala za seboj.

Nada se je obrnila, mala Eva je odskočila od zastora.

— Kaj je ostudno?

— Da je tu "on" — a to ni nikoli dobro znamenje.

— O kom pa govoriš?

— Glej, tam pod balkonsko ložo stoji...

Nada je radovedno pogledala skozi luknjico v zastoru.

— Ali misliš tega mladega moža bledega obraza?

— Da, njega! — Eva je skoraj zašvignila. — To je pesnik "Črni orhidej"... tako čudne zbirke stihov, da te pri čitanju spreletava mraz; in menda mu je ta zbirka baš zato prinesla popularnost in denar.

— To mi pa še ne pove, zakaj te vznemirja njegova prisotnost.

— Potem se ti pa res čudim, Nada. Sicer pa, odkar si se omožila, se ne zanimaš mnogo za dogodke v igralškem življenju.

— Prav praviš, to skrb pre-

pušcam občinstvu, ker bi po mojem mnenju umrlo od dolgega časa, če bi ne moglo brskati po zasebnem življenju tistih, ki jim ploska na gledališkem odru... Toda vrtna se k našemu pesniku.

— Kadarkoli so ga opazili v gledališču — na to so prišli seveda šele pozneje — vedno se je kaj pripetilo. Tako na primer, ko so igrali Aido...

— Dame, prosim za odra... začnemo! — se je začel in spijentov glas, ki je prekinil pogovor.

— V pavzi ti bom povedala to.

In Eva je odhitela na desno v ozadje, da bi se stisnila roko Thamar, ki se je bila znova pojavila.

— Bolni ste, gospodična, kako boste pa plesali? — Inspi-

eijentu se je na glasu poznalo, da se boji.

— Vse se bojimo za njo.

Eva se je stisnila k svoji kolegini.

— Kaj naj počnem... vsa gorim... toda zdi se mi, da po nepotrebnem razburjate sebe in mene.

— Boš mogla plesati do konca?

— To je vprašanje, čim se dvigne zastor, bo vročice konec.

Pred zastorom je zadonela uvertura.

Thamar je zrla topo pred se in zdelo se je, da pozorno poslušala, dočim je njena duša splavala v kratak sen preteklosti. Tedaj je zadonela iz uverture odlomek radostne melodije, po kateri pleše varijacijo v prvem

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Note...

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR
Slovenska koračnica (Pavčič) ... 30
Vsak zvezek po ... 30
8 mladinskih pesni (Adamčič) ... 50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA
Šest narodnih pesni (Prelovec) ... 80

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Slovenski akordi (Adamčič) ... 75
II. zvezek ... 75

Pomladanski odmevi, II. zv. ... 45
Ameriška slovenska lira (Holmar) ... 1.20
Orlovke himne (Vodopivec) ... 1.20

MOŠKI ZBOR
Trije moški zbori (Pavčič) ... 40
Izšla Glasbena Matica ... 40
Narodna nagrobica (Pavčič) ... 35
Gorski odmevi (Laharnar) ... 45
2 zvezka ... 45

DVOGLASNO
Naši himni ... 50

MEŠANI ZBORI:
Planinske, (Laharnar) ... 45
II. zvezek ... 45

Trije mešani zbori. Izšla Glasbena Matica ... 45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
Domovini (Foerster) ... 40
Izšla Glasbena Matica ... 40
Gorske cvetlice, (Laharnar) ... 45
Četvero in petero raznih glasov ... 45

V pepelnici noči. (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester. Izšla Glas. Matica ... 75

Dve pesmi. (Prelovec) Za moški zbor in bariton solo ... 20

MALE PESMARICE
Št. 1. Srbske narodne himne ... 15
Št. 1a. Što žutiš, Srbije tužni ... 15
Št. 11. Zvečer ... 15
Št. 13. Podoknica ... 15

Slavček, zbira solskih pesni — (Medved) ... 25

Lira, srednješolska, I. in 2. zv. po ... 50

Troglasni mladinski zbor. Primeren za troglasiški ženski ali moški zbor. 15 pesmi. (Prežel) ... 1.20

Mešani in moški zbori. (Aljaž) 3. zvezek: Psalm 118; Ti vesele polj; Na dan; Divna noč ... 40

6. zvezek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo ... 40

8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zbor); Prijatelj in senca (mešan zbor); Stoj, solnce stoji; Kmetijski glas ... 40

CERKVENE PESMI:

Domači glas. Cerkevne pesmi za mešan zbor ... 1.20

Priložnostne pesmi za cerkevno in društvene slavnosti ... 60

13 mešani in 3 moški zbori — (A. Grum) ... 1.20

V pepelnici noči (H. Sattner) ... 1.20

12. Tantum Ergo (Premrl) ... 50

Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner) ... 50

12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori, (Foerster) ... 50

Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih. 20 pesmi na čast svetnikom (Premrl) ... 40

Missa in honoram St. Josephi — (Pogachnik) ... 40

Kyrie ... 60

K svetemu Rešnjemu telesu — (Foerster) ... 40

Sv. Nikolaj ... 60

NOTE ZA CITRE:

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki ... 3.20

Buri pridejo, koračnica ... 20

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje. (Bajuk) ... 1.20

Na Gorenjskem je leto ... 1.20

Naročilo s Money ordrom pošljite na:

KNJIGARNO "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

NEW YORK, N. Y.

HAPAG-LLOYD NAZNANJA POSEBEN CENEN IZLET V EVROPO.

Hamburg-American Line-North German Lloyd naznanja nove izletniške cene za turistični in tretji razred, ki bodo znašale eno in eno tretino voznine za pot v Evropo. Odredba bo veljavna od 22. oktobra do 30. aprila. Izletnik se lahko mudi v Evropi petnajst dni. Na tem temelju bo znašala najnižja voznina v tretjem razredu za tja in nazaj \$109.33. V nekaterih slučajih bo večja, kar bo odvisno od parnika in pristanišča.

Prva vožnja po tej presenetljivo nizki ceni se bo vršila na parniku ALBERT BALLIN, ki odpluje iz New Yorka 25. oktobra. (Vkretni se bo treba ponoči 24. oktobra). Parnik se bo ustavil v Cherbourg, Southamptonu, Bremen in Hamburgu. Za njim odpluje EUROPA 27. oktobra. (Vkretni se bo noč prej).

Te nove cene bodo nudile priliko za cenene vožnje, in tako bo marsikomu mogoče, da se bo za Božič ali Novo leto poceni pripeljal v domovino. Ugodna prilika bo tudi za one, ki kratke zimске počitnice uporabijo za obisk evropskih mest in kopališč.

PRADOMOVINA KONJA

Za pradomovino domačega konja smatrajo po eni strani Švedsko, po drugi pa Zahadno Sibirijo. S tem vprašanjem se bavi na podlagi najnovejših raziskav dunajski zoolog prof. dr. Amschler.

Najdbe na Švedskem dokazujejo, da so tam konja imeli udomačenega okrog leta 2400. pred našim štetjem. V Anavu v Srednji Aziji pa so našli njegove ostanke že iz l. 1350. pred našim štetjem. Znamenite najdbe v Minusinsk v Sibiriji obsegajo med drugim poleg ostanke domačega konja ostanke govedi, ovac in psov. Tudi v kubanskem ozemlju Severne Kavkaške so pri Majkopu odkrili ostanke domačega konja iz dobe okrog l. 2000. pred našim štetjem. V Mali Aziji so poznali konja prav tako v tem času.

Mequenen je odkril doslej najstarejšo podobo jezdeca v okolici Suze in vrhu tega pečat rodovnika neke kraljeve reje. Ta rodovnik razlikuje s posebnimi znaki divje konje, ukročene konje, kobile, osle in mule. Te najdbe izvirajo iz 4. tisočletja pred našim štetjem, torej bi bila po tem pradomovina domačega konja okrog Anava v Srednji Aziji in okrog Suze v nekdanjem Elamu. V 4. tisočletju pred našim štetjem so imeli konje tudi v kaldejskem Uru. Tja so jih pač dobili iz Elama in zanimivo je, da so jih uporabljali najprvo za bojne vprege. Zanimivo je, da prastari kulturi Mohendža Dara in Harape ob Indu (2500. pred Kristom) konja nista poznali navzlic svojim tesnim vezem z Elanom in Sumerijo.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mne

go jih je, ki so radi ala-

bih razmer tako prisa-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

213

Grof je bil brez vsakih težav dosegel svoj cilj. Zato vitezu ni mogel odbiti prošnje.

— Videli boste svojo izvoljenko in obljubim vam, da bom skrbel za njo tako, kakor zaslužim. Dovolil sem, da lahko njena družica...

— Luiza...

— Dovolil sem, da lahko ostane ta nesrečni otrok pri grofici...

— Dovolili ste...

— Da, dovolil sem, da otrok, ki nima več matere, lahko najde mater v Diani; in vesel bom, če bom mogel tako pomagati grofici, da se ji povrne zdravje.

Grof je izgovoril te besede v največji razburjenosti.

— Henrika bo najbrž ostala pri doktorju Hebertu, — je dejal Roger; — odidem tja, če mi dovolite.

— Da, poskrbel sem, da ostane ena sirota pri zdravniku za drugo bom pa skrbel jaz.

— Kako vam bom vse to povrnil? — je zašepetal Roger globoko ginjen. — Vse življenje vam bom hvaležen za to, da me vračate samemu sebi, da mi ne očitate neposlušnosti in da mi obenem dovoljujete nemoteno uživati srečo in neskaljeno radost.

Grof je poslušal pod vrisom veličine žrtve, ki mu jo je nalagal. In ko je vitez končal te ganljive besede, mu je stisnil roko in ga odvedel nežno k vratom, hoteč s tem namigniti, da je tu konec njunega pogovora.

— Roger se je priklonil in dejal že na pragu: — Ne vem, če se smem vrniti h grofici v hipu, ko je gotovo vsa zatopljena... v svojo presenečenje.

— Recite v svoje veselje, Roger... Da, razumem in odobravam čuvstvo, ki vas združuje, da ne postanete priča prvih izlivov čuvstev med Diana in... njeno varovanko, ki jo bo lahko smatrala na mojo željo za svojo pohčerjenko... In zdaj imate proste roke...

Malo je pomislil in nadaljeval:

— Ali niste izrazili želje, da bi zopet videli...

— Henrika?... Da!

— Torej pa pojdite k doktorju Hebertu.

Vitezu je kar sapo zapiralo od prevelike sreče... Še enkrat se je priklonil in hitro odšel.

— — — — —

Ko se je grof vrnil h grofici, ji je našel sedečo v naslanjaču, pred njo je pa klečala slepa Luiza kakor otrok, ki posluša materine nasvete.

Videc svojega moža je hotela grofica vstati in stopiti mu naproti.

Toda grof se je požuril, da ji prihrani ta trud.

— Diana, — je spregovoril z nežnim glasom, — ostanite tako, kakor ste bili, ko sem odprl vrata; to je bila zelo lepa slika.

— In v nji je manjkala samo ena oseba, gospod grof.

Grof se je nasmehnil.

— Da, — je nadaljevala Diana, — tej sliki najdene sreče je manjkal samo tisti, ki mu je sam bog poslal srečno misel usmiljenja. — Manjkal je na nji sprog, ki ga tako visoko cenim... tako... ljubim... Manjkal je dobrotnik, ki se ga bo to ubogo dete vedno z največjo hvaležnostjo spominjalo v molitvah.

Prijela je grofa za roko in pripomnila:

— Pojdite, dragi grof, in zavzemite mesto, namenjeno vam v tej sliki, ki ste jo ustvarili sami v svoji velikodušnosti...

Grof je stopil med Diano in Luizo.

Slepa Luiza je uganila to kretnjo, kajti nehotje je obrnila svoje ugasle oči h grofu in zašepetala:

— O, kako rada bi vas videla, gospod grof! Kako vroče želim, da bi mi bilo dovoljeno zreti v obraz dobrotniku, ki sem mu dolžna tako globoko hvaležnost!... Toda gorje, bog mi ne pošlje te sreče!... In prišegam, da prvič, odkar sem se sprijaznila s kruto usodo slepe, strašno trpim, da sem slepa, ker ne morem videti svojega dobrotnika.

— Ubogo dete — je zašepetala grofica in

položila Luizi roko na čelo. Pogled se ji je ustavil na grofovem obrazu.

Tudi grofa so bile Luizine besede pretresle. Ni mogel ostati miren, čeprav se je na vse načine premagoval. Luizine besede so mu segle v dno duše.

Tudi on je položil ubogi Luizi roko na čelo, kakor da kliče na njeno glavo božji blagoslov. In zdelo se je, da hoče drugič blagosloviti zdaj dvakrat posvečeno zvezo, kajti to se je godilo v pričo Luize, ki bi lahko bila vzrok nenadnega in trajnega preloma.

— — — — —

Vitez ni izgubljal časa. Takoj je izrabil grofovo dovoljenje, da sme obiskati Henrika. Spotoma je razmišljal o obljubi, ki se je bil z njo zavezal stricu, da zapusti Francijo in odpotuje v Ameriko, kjer se je hotel boriti za svobodo in neodvisnost Novega sveta. Grofovi razlogi so bili nedvomno pravilni. In s to žalostno mislijo na novo ločitev je prišel Roger k zdravniku. Leta ga je že čakal.

— Prijatelj, — je dejal, — vem, kaj je vas privedlo k meni... Tudi vas ne bom pustil dolgo čakati, saj vem, da ste prišli svoji izvoljenki povedati, kako ste opravili pri grofu.

In ker je vitez molčal, je zdravnik nadaljeval:

— Grof vendar ni mogel izpremeniti načrtov, ki jih je razvijal v pričo mene. V mislih imam tisto dovoljenje... No, zakaj me tako prestrašeno gledate? Kaj se je zgodilo po mojem odhodu iz grofove palače?

— Vse boste zvedeli, dragi doktore, kajti v vaši prisotnosti bom govoril s Henrikom. Obenem zveste, kakšni so grofovi pogoji, ki sem jih brez obotavljanja sprejel.

Ne da bi odgovoril je zdravnik odprl vrata, vodeča iz njegovega kabineta v sobico, kjer je stanovala Henrika.

— Pridite sem, dete moje, — je dejal prijazno.

Dekle je ubogalo.

Čim je zagledala viteza, je zardela in obstala na pragu. Zdravnik jo je prijel za roko in posadil k sebi; vitez je stopil k njima.

— Čakala sva vas, dragica, — je dejal zdravnik in jo hudomušno pogledal. — Ta obisk je posledica naših današnjih uspehov; pomemben je v življenju vaju obeh, draga otroka.

— Posebno v mojem, — je odgovorila Henrika. — Nikoli ne bom pozabila, da me je rešil iz najtežjega položaja mož, ki stori vsak dan dobro delo.

Tudi vitez je posegel v pogovor.

— A jaz, gospod doktor, kako naj se vam zahvalim jaz?... Brez vas in brez vašega srca, brez vašega trdnega sklepa, da boste ščitili naju oba, Henrika in mene, bi bila za vedno ločena, ker bi ne bil preživel zatona svojih nadev.

— A jaz, — je vzkliznila Henrika, — bi bila umrla od bolesti in sramote!

— Bog tega ni hotel, otroka. In poslal je vama mene...

— Dolžan sem povedati vam vse, kar se je zgodilo med menoj in grofom, — je dejal Roger.

(Dalje prihodnjik.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

51

Z veliko težavo se premaguje ter premišluje, kaj naj stori: ako bi nesrečni materi zopet pridobila podobo njenega sina, ki je bila po njeni nepazljivosti izgubljena — neizmerno bi bila srečna.

Roke si pritisne na sree, kot bi ga morala prisiliti k miru, položi krožnik na mizo in se obrne. Gospod Herder pa ji pravi:

— Ali ste si ogledali to umetno delo, gospodična Daniela? Ali ni to krasno?

Daniela zopet stopi k mizi.

— Ako mi dovolite, bi si rada malo natančneje ogledala, ker je zelo lepo.

In pripogne se ter si natančno ogleda. Sree ji bije do grla. Brez dvoma — to je bila ukradena spominska skrinjica, kajti na njej je poznala vsako malenkost.

Daniela je popolnoma mirna in neka posebna odločnost jo spreleti.

— To je v resnici zelo umetniško delo, gospod markij, prav gotovo delo kakega starega italijanskega zlatarja.

Markij skloni svojo skrbno počesano glavo.

— To je zelo star družinski spomin in mislim, da ga je napravil kak prav velik umetnik, ki je pred stoletji živel v Italiji.

Danieline ustnice se nekoliko tresejo.

— Mogoče mislite, da je bil to Benvenuto Cellini, gospod markij?

— Da, da, ravno tega mislim.

— Tako staro pa to delo ne izgleda, — pripomni mirno gospa Herderjeva.

— Kdaj pa je živel Benvenuto Cellini, Kati, ali ne veš?

— vpraša oče, ki se je rad postavil z znanjem svoje hčere. Kati nekoliko pomisli.

— Mislim, da je bil rojen leta 1500 in je živel sedemdeset let. Izdelal pa je krasna zlatarska dela.

Ne da bi kdo opazil, Daniela namigne Kati. Nato pravi:

— Sicer pa moremo pogledati v leksikon, gospodična Kati. Bilo bi zelo zanimivo, da doženemo, ako je to delo v resnici Cellinijevo.

Kati je videla v Danielinih očeh, da ji hoče nekaj povedati.

— Da, gospodična Daniela — prosim, prinesite knjigo.

Daniela naglo odide, četudi je le nerada pustila spominsko skrinjico izpred oči. Gre kot naglo more in v knjižnici napiše listek in ga potisne v knjigo. Ko se zopet vrne, položi leksikon na mizo pri oknu, precej daleč od mize, pri kateri so ostali sedeli.

S tresočimi rokami lista po knjigi in išče ime umetnika. Tedaj pa pride tudi Kati in se skloni čez knjigo. Daniela stoji tako, da drugi knjige niso mogli videti.

Tako je mogla, ne da bi jo kdo opazil, položiti listek na knjigo in Kati bere:

— Prosim te pri vsem, kar ti je sveto, pregovori očeta, da ti za nekaj časa izroči v tvoje varstvo svetniško podobo. Hlini mu veliko zanimanje do nje, ker jo moram, kadar sva sami, natančno pregledati. Nekaj velikega, pride pri tem v poštev. Sedaj ne izprašuj — stori, za kar te prosim.

Kati listek zopet potisne v knjigo in naglo pravi:

— Tukaj je — Benvenuto Cellini.

In Daniela glasno bere, kar je bilo pisano o umetniku.

Kati Danielo pomembno pogleda in se vrne k mizi.

— Škoda, ravno o tej svetniški podobi ni ničesar v knjigi. Nekatera dela tega umetnika so popisana, to pa ne, — pravi Kati.

Ravnatelj zažari obraz.

— Ti si pa zelo učeno dekle; imaš popolnoma prav: leta 1500 je bil umetnik rojen in leta 1571 je umrl.

Kati se oddahne in prime spominsko skrinjico.

— Čudovito lepo delo! Ali mi dovolite, gospod markij, da to umetnino nekaj dni obdržim v svoji sobi, da si morem vse malenkosti natančno ogledati. Zelo me zanimajo take stvari, posebno, če so zelo lepe.

Markij se prikloni ter skuša Kati s svojim pogledom očarati.

— Zelo sem tega vesel, signorina, ker nimam nobene druge želje, ko vstreti vsaki vaši želji.

Kati se obrne k očetu.

— Tudi ti boš dovolil, bom dobro zaklenila, kadar si bom ogledala.

Oče ji z veseljem privoli in prikloni. In markija navdaja upanje, ker se je Kati za to umetnino tako zanimala.

Kati položi spominsko podobo zopet v skatulo.

Pri tem pa opazi, kako se je Daniela oddahnila. Kaj se je godilo v njeni duši, Kati ni vedela, toda čutila je, da je Daniela iz kakega vzroka bila vznemirjena.

Daniela je nestrpno čakala, da bi bil že konec te čakanke, Toda dolgo je še morala čakati. Bilo je že sedem, ko se markij končno poslovi. Ravnatelj ga sprejme iz hiše.

31. poglavje.

Ko oba gospoda zapustita sobo, pravi gospa Herder:

— Kdaj bom vendar zopet enkrat imela svojo prijetno družbo pri popoldanski kavi! Sedaj grem nekoliko v svojo sobo, da nekoliko pozabim na neumno klepetanje tega markija. Želim, da se ga kaj kmalu znebimo.

Kati opazi, da si Daniela želi, da bi bila z njo nekaj časa sama in zato mater ne zadržuje. In iskreno jo poljubi.

— Da, mati, odpočij se do večerje. Te bomo že poklicali. Moreš v miru malo zaspati.

— Da, pokličite me, do tedaj pa na svidenje.

Ko se vrata za njo zapro, omahne Daniela na stol in živo pogleda Kati.

— Daniela, kaj pa ti je! Tako si razburjena — opazila sem, kako so se ti roke tresle. Zakaj naj to svetniško podobo obdržim?

Daniela poskoči, ko bi prišla v njo nova moč in prime Katino roko.

— Kati, draga Kati — ta podoba je oni zklad, ki je bil moji prejšnji gospodinji, gospej Lentikoffovi v Nici ukraden — ti veš, zakaj sem izgubila svojo službo.

(Dalje prihodnj.)

DVE PARIŠKI LOČITVI

V času od pol 11. do 11. je te dni monsieur Berier, sodnik v pariški justični palači, ločil dva zakona. Ta ameriški tempo je bil rekorden celo za moža, ki je v svoji praksi z ločilnim izrekom popravil že preko 6000 zakonskih zmot.

Prvi primer se tiče zakona g. Dausata, prokurista velike petrolejske družbe. Mož se je poročil s 25 let mlajšo, lepo Elviro. Mogoče, da je pri svojih načrtih upošteval tudi to starostno razliko (Elvira šteje danes 30 let), ni pa računala s Kikijem, ljubljencem ge. Elvire. Kiki ni morda kakšen hišni prijatelj, temveč nad vse dražesten pinč, ki ga je Elvira dobila pred tremi leti za god. Dausat ni imel nič proti temu, da je Kiki sledil ženski njegovega srca kakor senca ob vsakem koraku, k modistki, ko je šlo za pometitev novega klobuka, na najboljši sedež v gledališki loži, na poročni urad in celo na poročno potovanje v Cannes. Če bi vedel, kakšna hudobija se skriva za svileni zunajstno male živali, bi morda pravočasno računal z njo. Tako pa se je prav diplomatsko pokazala šele tisti prvi večer v Cannes, ko je Dausat stopil v spalnico svoje mlade žene. Z njene postelje ga je sprejelo besno Kikijevo lajanje, nemogoče je bilo spraviti ga od tam. Dausat je že premišljeval, da bi Kikija zadavil, a ker se je žena odločno zavzela zanj, se je moral zadovoljiti s tem, da je noč prebil v fotelju. Drugo in tretjo noč isto tako. Četrtega dne pa je Dausat odpoštoval domov in vložil tožbo za ločitev zakona, kajti Elvira ni hotela ničesar slišati o tem, da bi se ločila od njegovega štiri-nogatega tekmeča. Sodnik Berier je ločil v četrti ure zakon, ki ni bil zakon.

Zakon tovarnarja Cannona bi se danes veljal po vseh predpisih, da ni bil mož že od nekdaj zelo radoveden. Bil je celo tako radoveden, da si je nekoga dne v majhnem zrcalu ogledal neko pisanje, ki ga je odkril v pivniku na pisalni mizi svoje žene. To pisanje je izviralo od naslova na pismu, ki ga je žena nedvomno pisala nekemu, njemu neznanemu gospodu. Cannon se je takoj odločil in najel zasebnega detektiva, da bi tega gospoda opazoval z Argovimi očmi. In prav tako hitro je prišlo na dan, da je žena vsak teden dvakrat med 5. in 6. s tem gospodom "lomila zakon". Izdajalski piv-

nik je bil med dokazili, ki so sodnika Beriera pripravili v nekoliko minutah do ločitvenega izreka. "Ognja strasti bi pač ne smeli gasiti s papirjem," je menil izkušeni jurist, ko je izrekel svojo sodbo.

PRVI UČENJAK NAJMANJSEGA NARODA V SOVJETSKI RUSIJI.

V leningrajskem inštitutu za severne narode je Jukagirec N. Spiridonov branil svojo disertacijo: "Življenje Jukagirov od 18. stoletja do oktoberke revolucije". Kot službeni oponent je bil znani raziskovalec severnih narodov prof. Tai-Vogoras, ki je Spiridonova dela upravljal dobro ocenil. Radi te dobre ocene je bil Spiridonov proglašen za kandidata narodne ekonomije. Tako so Jukagirec dobili svojega prvega učenjaka. Pripomniti moramo, da šteje sedaj ta, nekdanji tako veliki narod, samo 450 duš in živi v Jakutsku.

SMRT DUHOVNika, KI JE PREŽIVEL VSE SVOJE ŽIVLJENJE V ZAPORIH.

Preko Amsterdama je prišlo poročilo, da je umrl v Sibiriji pater Aleksej Siertsjaninov, ki je skoraj vse življenje preživel v zaporih. Radi prestopa iz pravoslavne v katoliško vero ga je caristični režim kaznoval s triletnim zaporom. Po proklamaciji verske tolerance se je smel vrniti v Petrograd, kjer je ustanovil prvo župnijo z orientalskim obredom. Po revoluciji je romal znova v ječo, odkoder so ga končno v 80. letu starosti pripeljali v Tolesk v pregnanstvo. Tu — v severni Sibiriji — je tolažil katoličane, s katerimi je delil usodo. Zdaj pa je konec njegovega trpljenja.

BOŽIČNI IZLETI

v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.

Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.

Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljše prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljšje jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 West 18th Street New York, N. Y.

7 dni do JUGOSLAVIJE

NA GORNJIH BRZO PARNIKIH
Ekspresni vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven
zajemljeno potovanje do LJUBLJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki: **COLUMBUS DEUTSCHLAND - HAMBURG NEW YORK - ALBERT BALLIN**

Tudi redna odplutja z dobro znanimi kabinskimi parniki. Izborne železniške zveze od Cherbourg, Bremena ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE - NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

PLESALKA

Nadaljevanje s 3. strani.

dejanju... na isto melodijo je plesala svojo prvo plesno fantazijo, nerodno, poskočno iz otroške duše pred leti, v obleki gimnazijalke v udobnem rodbinskem salončku, pred krožkom znancev. In to pot ni bilo samo obvezno ploskanje, očara la jih je s svojim probujajočim se talentom, ki naj bi jo dvignil na eno prvih mest svetovnega neba plesnih zvezd. — Vidi svojo pokojno mamico, ploska smeje, oči polne radostnih solz, sliši njene besede: — Rada bi te videla slavno, obdovano. — Sliši ploskanje teh dragih rok; pričarano ploskanje, ki nenadoma utihne, ker ga je prekinilo resnično ploskanje, orkestru namenjeno ploskanje občinstva.

Zastor se dvigne... Plesalkine oči, zalite s solzami, se razjasne... bliža se njen nastop in čeprav ji sree močnejše utripajo, čeprav ji plešejo pred očmi ognjeni krogi — Thamar pleše... Ponosna poza končane varijacije — lahno se prikloni... potem pa sledi po režiji, predpisa ni padec — Thamar je doplesala Lahodjo jesem... Tedaj zadoni frenetično ploskanje množice... navdušenje narasča... ploskanje galerije se je izpremenilo v cepetanje z nogami in tulenje... Bis, bis! done kliči po vsem gledališču.

Kapelnik, ves nervozen, je udaril s taktirko po stojalu. Ponovitev. — Oglušujoče ploskanje hvalečnosti zabuč po gledališču. — Thamar pa obstane s sklonjeno glavico v nepremično pozi. Občinstvu vstaja, beli robčki, podobni metuljčkom, vzpodbujajo z mahanjem svojega ljubljence — sam stari gospod iz prve vrste v valu navdušenja vstane in začne mahati s svojim velikim pisanim robcem: — Bis, bis!

Zapel je svarični zvoneček v orkestru — zastor je naglo padel. In ta čas, ko hiti inspicient pred zastor povedat o bčinstvu, da je predstava prekinjena, odnašajo solisti s pomočjo tehničnega osobja mrtvo plesalko z odra. Njena svetloroza plesna obleka je kakor pokrita s temnimi rožami — orosenimi s curkom krvi, tekočim iz lahno odprtih, nekoč tako nežno smehljajočih se ustec...

Zvečer četrtega dne, ko je položil avtor "Črni orhideje" na sveže zasuti grob šopek belega španskega bezga, je debutirala tam daleč sredi mesta na odru nova primabalerina...

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

10. oktobra: Manhattan v Havre Lafayette v Hamburg Berengaria v Cherbourg

12. oktobra: Majestic v Cherbourg

13. oktobra: Lafayette v Havr Rex v Genoa Veendam v Boulogne sur Mer

17. oktobra: Pres. Roosevelt v Havre New York v Hamburg

19. oktobra: Statendam v Boulogne sur Mer

20. oktobra: Bremen v Bremen Ile de France v Havre

24. oktobra: Washington, Havre Aquitania v Cherbourg

25. oktobra: Albert Ballin v Hamburg

26. oktobra: Olympic v Cherbourg

27. oktobra: Europa v Bremen Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa

31. oktobra: Berengaria v Cherbourg Deutschland v Hamburg

2. novembra: Majestic v Cherbourg

3. novembra: Lafayette v Havre Gen. von Steuben v Hamburg Saturnia v Trst

5. novembra: Hamburg v Hamburg

7. novembra: Manhattan v Havre

9. novembra: Bremen v Bremen Aquitania v Cherbourg Rex v Genoa

10. novembra: Ile de France v Havre Veendam v Boulogne sur Mer

14. novembra: New York, M. C. v Hamburg

16. novembra: Statendam v Boulogne sur Mer Berengaria v Cherbourg

17. novembra: Champlain v Havre

21. novembra: Washington v Havre Albert Ballin v Hamburg

23. novembra: Majestic v Cherbourg Conte di Savoia v Genoa

24. novembra: Paris v Havre

29. novembra: St. Louis, M. S. v Hamburg

30. novembra: Olympic v Cherbourg

1. decembra: Lafayette v Havre Rex v Genoa

4. decembra: Europa v Bremen Manhattan v Havre

7. decembra: Saturnia v Trst Hamburg v Hamburg Berengaria v Cherbourg

8. decembra: Champlain v Havre

11. decembra: Gen. Von Steuben v Hamburg

12. decembra: New York v Hamburg

14. decembra: Majestic v Cherbourg Washington v Havre Conte di Savoia v Genoa

15. decembra: Paris v Havre Bremen v Bremen

19. decembra: Albert Ballin v Hamburg

21. decembra: Olympic v Cherbourg

26. decembra: Deutschland v Hamburg

29. decembra: Ile de France v Havre

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNO VRED

\$2.50

ONI KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE.

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"